

**Ольга Дудар,**  
*доцент кафедри історичної та громадянської освіти  
ІПО Київського університету імені Бориса Грінченка,  
кандидат історичних наук*

*«Нащадки воїнів хоробрих, явіть мужність свою!  
І вам вовіки віків славу запишуть»*

Учительський конструктор  
до дня День захисників і захисниць України

День захисника України було встановлено на відзначення саме захисників, які боронять кордони України від агресії росії на сході та півдні нашої держави. Пізніше назву було змінено на День захисників та захисниць, адже варто шанувати і чоловіків, і жінок, які захищають нашу країну. Тож дуже важливо обговорювати, хто такі захисники та захисниці України. Обов'язково наголосити на тій імперській політиці, яку проводить росія, і як у минулому українці та українки відстоювали свою ідентичність. Після зміни церковного календаря 1 жовтня - це день Покрови, День українського козацтва, а також - день заснування Української повстанської армії.

*Змістова лінія 1: поетична*

З початком повномасштабної війни росії проти України кожен українець зробив вибір, як допомагати. Чимало українців взяли до рук зброю.

Серед них і культурні діячі — музиканти, актори, письменники, поети, режисери, які ще кілька місяців тому збирали повні зали фанатів, влаштовували читання, презентували свої фільми, а тепер захищають нашу державу від російської армії.

Варіанти роботи з літературними творами:

- вибір і виразне читання творів тих авторів та авторок, які захищають Україну на фронті,
- перегляд відео з поезією, ілюстрування творів у класі чи вдома, оформлення виставки,
- підбірка поезій, музики та ілюстрацій для інтерактивного збірника,
- запис відео з виразним читанням поезій про війну та поширення їх у соцмережах.

Приклади поезії

**Павло Вишебаба**

<https://www.youtube.com/watch?v=ybWS0zwfsn4&t=49s>

Ігор Мітров

**МАРІУПОЛЬ**

збирали з коханою  
величезний пазл земної кулі  
аж раптом війна

тепер не до пазлів  
дозбираємо після

аби лише жодна  
блакитна деталька

під завалами  
не загубилася

### *Змістова лінія 2: сучасна музична*

Реп — один з найцікавіших форматів донесення інформації до сучасних дітей. Багато-хто захоплюється цим стилем, слухає відомих реперів. Також рядки реп-поезії дуже легко запам'ятовуються, тому дехто з вчителів експериментує та використовує цей жанр і в навчанні. Тим паче, що скласти реп не так і складно: рима в репі не така й важлива, головне, щоб рядки читалися ритмічно. Як приклад і натхнення можна використати відеоролик з реп-текстом від ТНМК [«Історія України за 5 хвилин»](#): це чудовий приклад сучасної та ненудної подачі історичних фактів. Після цього можна влаштувати реп-батл у класі: розділити учнів на «гурти» і запропонувати написати свій реп про обраного історичного героя, українського вояка чи воєнну перемогу. Не обмежуйте фантазію дітей часовими рамками, хай оберуть подію чи героя, що близький і цікавий їм: для когось це буде козак-характерник, а хтось напише реп про кіборга з Донецького аеропорту. Для презентації своїх творів діти можуть самі завантажити з мережі мінусовку для начитування репу, або ви можете запропонувати їм [ось цей простий і драматичний біт](#).

(за матеріалами  
<https://osvitoria.media/experience/5-idej-dlya-nenudnogo-uroku-do-dnya-zahysnyka-ukrayiny/>)

### *Змістова лінія 3: історична*

Ушанування мужності та героїзму захисників незалежності і територіальної цілісності України, виховання в школярів патріотизму буде максимально успішним за умови використання активних форм роботи. Елементи гри, театралізації, організація творчих пошуків по-справжньому зацікавлять школярів, дадуть можливість залучити до відзначення свят щонайбільше учнів.

**Ольга Дудар. Квест на патріотичну тематику. Інтелектуальні змагання на тему історії Українського війська**

[https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/9954/1/O\\_Dudar\\_ZDSH\\_4\\_IPPO.pdf](https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/9954/1/O_Dudar_ZDSH_4_IPPO.pdf)